

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z wniosku Beaty Koźlik
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych - Oddziałowi w W.
o objęcie ubezpieczeniem społecznym,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 5 kwietnia 2005 r.,
na skutek kasacji wnioskodawczyni
od wyroku Sądu Apelacyjnego w W.
z dnia 24 marca 2004 r., sygn. akt III AUa .../03,

odmawia przyjęcia kasacji do rozpoznania.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. w sprawie B. K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych – Oddziałowi w W. o objęcie ubezpieczeniem społecznym wyrokiem z 24 marca 2004 r. oddalił apelację wnioskodawczyni.

W kasacji pełnomocnik B. K. zaskarżył w całości wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 24 marca 2004 r. Na podstawie art. 392¹ § 1 k p c i art. 393¹ k.p.c. wyrokowi temu zarzucił:

- naruszenie prawa materialnego mające wpływ na treść wyroku, to jest art. 22 § 1 k.p., art. 4 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 25 listopada 1986 r. o organizacji i

finansowaniu ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 1989 r. nr 25, poz. 137 ze zm.), art. 6 ust. 1 pkt. 1, art.13 pkt.1 ustawy z dnia 13.10.1998r o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 137, poz. 887) poprzez błędną interpretację polegającą na przyjęciu, że niezachowanie wymogów formalnych związanych z dokumentowaniem stosunku pracy oznacza iż nie zawarto umowy o pracę,

- naruszenie art. 83 k.c. - przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na braku przesłanek do zastosowania tego przepisu, gdyż nie ustalono i nie udowodniono pozorności oświadczeń woli,

- naruszenie art. 58 k.c. - przez błędne zastosowanie i przyjęcie, że zawarcie umowy o pracę zmierzało do obejścia prawa,

- naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy - art. 227, 233 i 382 k.p.c. poprzez pominięcie i nieprzeprowadzenie środków dowodowych z dokumentów, w przypadku gdy ocena materiału dowodowego doprowadziła do wydania niekorzystnego dla skarżącej rozstrzygnięcia,

- naruszenie art. 233 w związku z art. 328 k.p.c. poprzez nieprawidłowe przeprowadzenie postępowania dowodowego polegające na nie rozważeniu wszechstronnie zebranego w sprawie materiału dowodowego,

- ograniczenie przez Sąd II instancji postępowania dowodowego tylko do sprawdzenia legalności i zasadności zaskarżonego wyroku,

- naruszenie przepisów postępowania art. 233 w zw. z art. 382 k.p.c. przez błędne przyjęcie, że Sąd I instancji nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów

W oparciu o powyższe zarzuty Autor kasacji wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia w całości i objęcie skarżącej ubezpieczeniem społecznym w okresie od września 1998r i od stycznia 1999r lub uchylenie orzeczeń obu instancji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W opinii kasatora okolicznością uzasadniającą rozpoznanie kasacji jest to, iż uchybienia procesowe, które skarżąca wykazała w zarzutach skargi kasacyjnej mają bezpośredni wpływ na wynik sprawy. Sądy obu instancji pominęły w swoich rozstrzygnięciach obiektywne dowody z dokumentów a przyznały moc dowodową zeznaniom świadków i stron. Nadto w niniejszej sprawie zachodzi istotne zagadnienie prawne polegające na tym, czy podstawowy cel umowy o pracę, jakim

jest świadczenie pracy nie może być realizowany z tego powodu, że pracodawca nie prowadził dokumentacji pracowniczej, mąż odwołującej się jest powinowatym pracodawcy, pracownica była w ciąży w dniu zawarcia umowy o pracę. Czy w związku z tymi okolicznościami można umowę o pracę uznać za pozorną bez udowodnienia faktu zawarcia porozumienia pomiędzy pracownikiem i pracodawcą na mocy którego uważali oni, że umowa o pracę ich nie wiąże. Czy dla oceny prawnej (kwalifikacji prawnej łączącego strony stosunku), czy czynności wykonywane były w ramach stosunku pracy, czy też na podstawie innej umowy np. umowy zlecenia ma znaczenie fakt, iż pracodawca nie prowadził dokumentacji pracowniczej, pracownica była w ciąży, nie miała kwalifikacji do zatrudnienia na danym stanowisku, wynagrodzenie było zawyżone w stosunku do możliwości płatniczych pracodawcy a specyfika świadczonych przez pracodawcę usług pozwalała na zaspokojenie jego potrzeb w ramach innych umów niż umowa o pracę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 393³ § 1 k.p.c. kasacja, obok oznaczenia zaskarżonego orzeczenia ze wskazaniem zakresu zaskarżenia, przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia oraz wniosku o uchylenie lub zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu uchylenia lub zmiany, powinna zawierać, jako jeden z elementów konstrukcyjnych, także przedstawienie okoliczności uzasadniające jej rozpoznanie. Wymaganie to jest związane z faktem, że kasacja stanowi środek odwoławczy spełniający przede wszystkim funkcje publiczne, a jej podstawowym celem jest zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Pierwsza z okoliczności przedstawionych w kasacji, odnosząca się do uchybień procesowych, została sformułowana bez jakiegokolwiek nawiązania do przesłanek przyjęcia kasacji do rozpoznania określonych w art. 393 k.p.c. Nie jest zatem jasne, dlaczego wnosząca kasację domaga się jej przyjęcia do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie może tego określić za skarżącego. Ponadto skarżąca nie wskazuje

żadnego przepisu prawa, z którym wiąże tę okoliczność. Odwołanie się do „zarzutów skargi kasacyjnej”, również bez wskazania konkretnego przepisu prawa, jest niewystarczające. Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że odwołanie się do przytoczonych podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia nie jest spełnieniem wymagania przewidzianego w art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c. (np. postanowienie Sadu Najwyższego z 6 listopada 2002, II CK 85/02, LEX nr 56910; uchwała połączonych izb – Izby Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oraz Izby Cywilnej Sadu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2002 r., III CZP 72/02, OSNC 2003, nr 7-8, poz. 92). Także sformułowane w kasacji zagadnienie prawne, dotyczące realizacji umowy o pracę, nie zawiera odniesienia do przepisów prawa. W związku z tym Sąd Najwyższy nie byłby w stanie, w razie przyjęcia kasacji do rozpoznania, odnieść się do tego zagadnienia. Skoro okolicznością uzasadniającą rozpoznanie kasacji jest występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to nie sposób przyjąć, że możliwe jest przedstawienie takiego zagadnienia bez powołania się na przepis lub przepisy prawa konstruujące to zagadnienie (por. np. postanowienia Sadu Najwyższego: z 27 lutego 2003 r., I PK 373/02, niepubl.; z 22 czerwca 2004, III UK 103.04, niepubl.).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł o odmowie przyjęcia kasacji do rozpoznania na podstawie art. 393 k.p.c. i art. 393⁷ § 1 k.p.c.